

Молодий Вчений

ISSN (Print): 2304-5809
ISSN (Online): 2313-2167

10 (98)
2021

Пиж'янова Н.В.

Аналіз основних елементів
весільного обряду Центральної України.....230

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ**Демченко О.П.**

Підвищення викладацької майстерності
науково-педагогічних працівників
у контексті євроінтеграційних процесів 234

Деркач Ю.Я., Чорна Ю.Б.

Використання вправ та ігор комунікативного
спрямування як ефективного засобу
формування іншомовної компетентності.....241

Кам'янська Д.Д., Дьоміна В.В.

Найкращі застосунки відеозв'язку для реалізації
особистісного підходу під час дистанційного
навчання майбутніх перекладачів 245

Кудикіна Н.В., Прохорова Н.А., Братусь І.В.

Теоретичні та організаційні основи розвитку
творчого потенціалу студентів
у контексті дистанційної освіти 251

Москалець О.М.

Впровадження здоров'язбережувальних
технологій на уроках математики
в початкових класах.....257

Парашинець С.Д., Горуйко Х.П.

Формування готовності майбутніх учителів
початкової школи до розв'язання типових
задач професійної діяльності: нові виклики....262

Порядченко Л.А., Олексюк Т.Г.

Розвиток пізнавальних інтересів
молодших школярів.....266

Порядченко Л.А., Чопик І.Р.

Організаційно-методичні основи
формування читацької компетентності
учнів 3 класу засобами створення коміксів....271

Радченко М.Р.

Педагогічна компетентність – одна зі сторін
професіоналізму майбутнього педагога.....278

Романенко Л.В., Романенко К.А.,

Ратушна А.Р.
Організація методичного супроводу
застосування ігрових технологій
на уроках «Я досліджую світ» у 3 класі.....282

Руденко Н.М., Івахненко Ю.Д., Широков Д.А.

Застосування інтерактивної технології «Ажурна
пилка» на уроках математики в 4 класі.....286

Руденко Н.М., Калашник О.С.,

Дмитрієва А.А., Широков Д.А.
Формування умінь розв'язування
задач на рух в учнів початкової школи
за допомогою коміксів.....291

Хоружа Л.А., Новак М.А.

Формування професійної етики
викладача вищої школи
у процесі розв'язання педагогічних задач.....296

Shenderuk Olena

Eniostyle as an interdisciplinary concept.....299

ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ**Башинська І.Р.**

Вербалізація категорії кольору
в казково-фантазійному романі
Френка Баума «Чарівник з країни Оз».....303

Вашило О.В., Нагнибіда В.В.

Компресія в англomовних текстах галузі
механічної інженерії та особливості
її відтворення в українському перекладі.....307

Гапонова А.Є.

Самостійна робота слухачів
підготовчих відділень під час вивчення
української мови як іноземної..... 312

Dmytruk Olga, Lysenko Kateryna

Neologisms in English as a reflection
of #BlackLivesMatter movement..... 316

Івасюта М.І.

Орнітологічні назви-символи
у творах письменників Буковини
кінця ХІХ – початку ХХ ст..... 321

Кравчук Ж.В., Марченко В.В.

Англomовні мотиваційні промови:
лінгвопрагматичний
та перекладацький аспекти..... 326

Kuznietsova Krystyna

Literary portraits of the new century. Search for
identity through cognition of places and cities... 329

Лободзінська К.А., Марченко В.В.

Особливості відтворення наративної
напруги в англomовній літературі жахів.....333

Марченко В.В., Лоп'янецька Р.О.

Мовні особливості TED-лекцій
на екологічну тематику як публічного виступу
та специфіка їхнього впливу на слухача.....338

Матюшенко О.С., Марченко В.В.

Мова ворожнечі як соціокультурний
та лінгвістичний феномен.....343

Романишин Н.І., Бегун М.А.

Відтворення лексики-граматичних
особливостей ідіостилю письменника
у перекладі (на матеріалі твору
Дж. Лондона «Мартін Іден»).....349

Смирнов О.В.

Поетика мережевої лірики про події
в зоні ООС як детермінанта
соціального клімату.....353

Цьох А.Й., Іваночко В.Я.

Паралельні корпуси у дослідженнях
відтворення ідіостилю у перекладі
(на основі паралельного корпусу роману
Дж. Лондона «White Fang»).....358

DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-10-98-70>

УДК 811.111-26

Лободзінська К.А., Марченко В.В.

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ НАРАТИВНОЇ НАПРУГИ В АНГЛОМОВНІЙ ЛІТЕРАТУРІ ЖАХІВ

Анотація. Стаття присвячена комплексному аналізу відтворення наративної напруги в англomовній літературі жахів та дослідженню наративу, наративної стратегії та наративного тексту в теоретичному аспекті. У розвідці розглянуто генезу та особливості літератури жахів, здійснено теоретичний огляд художнього наративу, охарактеризовано види художнього наративу, а також специфіку відтворення наративної напруги на різних рівнях мови при перекладі англomовної літератури жахів сучасною українською літературною мовою. Встановлено, що для створення наративної напруги характерне звернення до психології (емоційної маніпуляції), міфів (використання емоційно-чуттєвих образів та символів, у вигляді чудовиськ, божеств та інших істот, чий вчинки не дають змоги персонажам спокійно існувати). Дослідження виявило широкий спектр лінгвостилістичних засобів на різних рівнях мови, які допомагають створити наративну напругу в тексті та викликати спалах емоцій у читачів. Превалюючі емоції в жанрі: страх, тривога, занепокоєння, відчай, розгубленість, відраза.

Ключові слова: наративна напруга, література жахів, жанрові особливості, особливості перекладу літератури жахів, художній наратив, наративна стратегія, лінгвостилістичні засоби.

Lobodzinska Kateryna, Marchenko Valentyna

National Technical University of Ukraine
"Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute"

FEATURES OF NARRATIVE TENSION REPRODUCTION IN HORROR LITERATURE

Summary. The scientific paper is devoted to a comprehensive analysis of the reproduction of narrative tension in English-language horror literature and the study of narrative, narrative strategy, narrative code and narrative text in the theoretical perspective. The following Ukrainian scientists have made a significant contribution to the study of issues related to the narrative of a work of art and understanding the theoretical aspects of narratology: M. Rudenko, O. Kaplenko, I. Papusha, R. Gromyak, L. Matsevko-Bekerska and others. The study revealed that narrative strategy is a specific code of the narrator due to which the plurality of meanings of the story being told is formed. Considerable attention is paid to theoretical review of artistic narrative and its types as an important subject of the science of storytelling. The investigation carried out a characteristic of linear artistic narrative and nonlinear artistic narrative. The genesis and features of horror literature were closely examined. Using the novel "It" by American writer of the genre "horror" Stephen King and its Ukrainian translation as the example, the specifics of reproduction of narrative tension at various levels of language in translating English horror literature into modern Ukrainian literary language were also analyzed and characterized. It has been established that the creation of narrative tension is characterized by the appeal to psychology (emotional manipulation and state of affect – an intellectual emotional response to the text, accompanied by intense excitement expressed in affective states anxiety (suspense), interest and confusion) and myths (the use of emotionally-sensitive images and symbols, in the form of monsters, deities and other fictional creatures whose actions do not allow characters to exist peacefully). The study revealed a wide range of linguistic and stylistic means at various levels of language that help to create narrative tension in the text and cause the eruption of emotions in the readers. Prevailing emotions in the horror literature: fear, anxiety, worry, despair, confusion, disgust.

Keywords: narrative tension, horror literature, genre features, features horror literature translation, artistic narrative, narrative strategy, linguistic and stylistic means.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку лінгвістичної думки, наратологія впевнено увійшла до ряду класичних областей, що мають сформовану теоретичну базу, понятійний апарат та розроблену методологію. Однак, слід зазначити, що виникнення цього напрямку науки відбулося лише наприкінці 60-х років XX ст., і багато типів наративного тексту, особливості його структури, змістовні характеристики, комунікативно-прагматичні аспекти аналізу наративу залишаються недостатньо дослідженими.

Однією з основних складових емоційного досвіду читача є наративна напруга, що притаманна гостросюжетним художнім творам, а особливо літературі жахів. Відомо, що література жахів (англ. Horror literature, horror fiction) є жанром

фантастичної літератури, що має справу з надприродним, у прямому сенсі слова, має обмежений набір персонажів, запозичених, як правило, з міфології різних народів: вампіри, зомбі, перевертні, примари та демони [2]. Проте упродовж десятиліть літературний жанр жахів не вважався істинним літературним жанром, унаслідок чого залишався маловивченим. Сьогодні ж цей різновид літературних творів є надзвичайно популярним в усьому світі, що засвідчує доцільність представленої наукової розвідки. Актуальність окреслена також самим досліджуваним об'єктом: явищем наративної напруги та його представлення в англomовній літературі жахів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивченням жанрової специфіки літературних

жанрів, а також її лінгвостилістичних особливостей відтворення займаються такі вітчизняні науковці: В. Демецька, О. Дзера, В. Карабан, Л. Коломієць, В. Коптілов, Т. Некряч, М. Новикова, В. Радчук, А.О. Раті, О. Чередниченко, І. Шама, С. Шурма.

Вагомий внесок у дослідження проблем нарративу художнього твору й осмислення теоретичних аспектів наратології зроблений такими українськими вченими, як: М. Руденко, О. Капленко, І. Папуша, Р. Гром'як, Л. Мацевко-Бекерська та ін.

У сучасному науковому світі літературу жаків досліджують такі зарубіжні дослідники, як: Д.Д. Джонсон, С.Т. Джоші, М. Касл, Н. Керол, М. Класен, Х.Ф. Лоувкрафт, Д. Стрінаті, Т. Тодоров, Д. Цілман та ін., та невелика кількість вітчизняних науковців, таких, як: О.Є. Артем'єва, Є.В. Жаринов, Т.М. Тимошенкова та ін.

Література жаків подарувала світу унікальних письменників, перо яких певним чином торкалося жанру хорору: А. Бірса, Ф. Кафку, С. Кінга, С. Коллінза, Х. Лоувкрафта, М.Г. Люїса, Е. По, Р.Л. Стівенсона, Р.Л. Стівенсона, Б. Стоуера, М. Шеллі та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Дослідження особливостей відтворення нарративної напруги на сьогоднішній день не можна вважати вичерпним, не зважаючи на значну кількість наукових праць, написаних видатними вченими.

Формулювання цілей статті. Мета наукової розвідки полягає у виявленні лінгвостилістичних засобів створення нарративної напруги в англійській літературі жаків мови та аналіз особливостей їх відтворення в українському перекладі.

Досягнення сформульованої мети вимагає вирішення таких завдань: 1) здійснити теоретичний огляд нарративу, нарративної стратегії та нарративного тексту; 2) охарактеризувати основні види художнього нарративу; 3) розмежувати значення суміжних понять, таких як, «напруга», «напруженість» та «напруження»; 4) схарактеризувати особливості лінгвостилістичних засобів створення нарративної напруги у корпусі англійської літератури жаків; 5) проаналізувати специфічні риси лінгвостилістичних засобів відтворення нарративної напруги в українському перекладі літератури жаків.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасне літературознавство останнім часом приділяє істотну увагу деталізації наратологічного дискурсу та апробації структуралістських методик на матеріалі класичної та новітньої літератури.

Сьогодні, ключовою потребою нарративного тексту, художнього зокрема, залишається просторово-часова детермінація історії. Істотну роль у процесі конкретизації оповіді відіграє встановлення відповідності параметрів існування окремої події чи дії з її словесним позначенням [5, с. 68].

Звернення до нарративності як до чогось суттєво відмінного від традиційних літературознавчих поглядів відбулося лише у 1960-их роках. Це стало можливим завдяки переосмисленню та переорієнтації концептуальних уявлень про природу мистецтва, в тому числі й літературу. Завдяки

цьому саме наприкінці 60-х років ХХ ст. почала формуватись окрема галузь науки – наратологія. Дослідження художнього тексту з урахуванням його нарративних характеристик дозволяє робити узагальнення й висновки не лише про лінгвістичну, але й про функціонально-смыслову сутність останнього, що сприяє зближенню літературознавства і лінгвістики [7, с. 203].

Одним із перших, хто заговорив про незліченність оповідних текстів та ймовірність існування нарративної моделі або авторської програми текстотворення, був Р. Барт [10, с. 8]. Саме його теза спонукала лінгвістів до вивчення художнього нарративу та нарративності загалом. Наративна стратегія допомагає реалізувати та втілювати авторський задум, слугує алгоритмом творення особливої оповідальної поліфонії за допомогою нарративних прийомів і засобів, технік і тактик, які разом з модальними засобами риторики та зображально-виражальними засобами мовної репрезентації відображають характер та особливості творчої свідомості автора через текстуалізацію доміант його нарративного мислення.

У межах когнітивного підходу, нарративну стратегію тлумачать [6] як процес концептуалізації та категоризації автором довоколишнього середовища у структурах концептів, гештальтів або фреймів як ключових механізмів текстотворення. Розглядаючи нарративну стратегію з семіотичного аспекту, можна зробити висновок, що вона виступає специфічним кодом наратора (оповідача) утворення множинності смислів історії, про яку розповідається.

Наративний текст – це будь-яка конвертована історія, яку розповідає автор, використовуючи як мову, так і звуки чи комплекс зображень. Наратив розуміють як процес і результат, як об'єкт і техніку, як структуру і процес структурування [12, с. 58]. **Художній наратив** – це текст будь-якого літературного жанру, який розповідає момент історії чи історію, що триває або послідовність подій, які розгортаються з часом та пов'язані між собою логічно та темпорально [1, с. 4–5]. Художній наратив, з позицій лінгвокогнітивної семіотики, розуміють [8] як авторський спосіб конструювання і кодування певного типу оповідної реальності у певних знаково-мовних формах шляхом комбінування подій та/чи дій і побудови своєрідних просторів, темпоральної, оповідно-мовленнєвої та модальної сіток за Л.В. Татари [8], що поєднуються з іншими категоріями художнього нарративу, такими як голос, модальність, темпоральність та просторовість.

Існує два види художніх наративів: **лінійні (лінеарні)** та **нелінійні (не лінеарні)**. У лінійній нарративній структурі оповідь моделюється лінійно, розгортається у вимірах горизонтальної площини з минулого через теперішнє в майбутнє та характеризується наявністю іманентної логіки. Під лінеарністю розуміють хронологічне ведення оповіді, тобто програмування відліку часу від однієї події чи дії до наступної, і час при цьому ніколи не рухається у зворотному напрямі. Розглядаючи таку нарративну ситуацію з аспекту семіотики, час тлумачиться як іконічний знак, адже він відображає схожий до реального світу дієзис [9, с. 151–153].

Другий вид художнього нарративу становлять нелінійні (не лінійні) тексти, в яких система подій, зображена у літературному творі, не збігається з фабулою, а рух почуттів простежується крізь призму непослідовних часопросторових варіацій. У нелінійній нарративній структурі, головною часовою модифікацією є повторюваність або тривалість події чи дії, що зумовлена рефлексіями та міркуваннями окремого персонажа. Зауважимо, що саме завдяки використанню різноманітних нарративних прийомів і тактик, наратору (оповідачу) вдається створювати неоднорідність часових і просторових зв'язків оповідної реальності.

Зауважимо, що у художній літературі значну роль відіграє нарративний код, а саме те, яким чином він вибудовується у тексті. Наведена інформація дає підстави стверджувати, що звернення до когнітивно-семіотичних параметрів нарративного текстотворення та організації художнього дискурсу є цілком актуальною.

Наративна напруженість відіграє основоположну роль в інтенсифікації нарративного інтересу. Поняття напруги, напруженості і напруження не є тотожними, оскільки **напругою** називають зростаючий інтерес та хвилювання, що проживають читачі в очікуванні кульмінації чи логічного завершення історії; **«напруженість»** – це властивість тексту, певний спосіб побудови і розгортання сюжету; **«напруження»** – це психологічний стан читача, викликаний вищезгаданою властивістю тексту.

У руслі психологічного підходу феномен напруження постає як специфічний когнітивно-емоційний стан, що спровокований подією структурою нарративу і формується за рахунок багатьох чинників таких як очікування, невиразності, співпричетності та інших. З позицій текстологічного підходу, напруженість визначають як специфічну стратегію оповіді, яка зумовлює виникнення афективного стану у читача, що сприяє утриманню та інтенсифікації нарративного інтересу [4, с. 120].

Розглянемо особливості відтворення нарративної напруги українською мовою в одному із культових хорорів американського письменника Стівена Кінга.

Роман «Воно» є знаковий твір як у творчості автора, так і в літературі загалом. У книзі Стівен Кінг висвітлює такі важливі теми як боротьба зі страхами, сила дружби, расизм, насильство, вплив дитячих травм на доросле життя, сила командного духу та протистояння злу.

Події розгортаються 1958 року, у вигаданому невеличкому містечку Деррі в штаті Мен, в каналізаціях та стоках якого мешкає загадкове, жорстоке створіння, що пожирає дітей. Літом семеро одинадцятирічних хлопців зустрічаються із монстром, який здатний приймати вигляд їхніх найбільших страхів. Білл Денбро, менший брат якого зник за рік до цього, Майк Хенлон, Бен Хенсом, Едді Каспбрак, Беверлі Марш, Річі Тозіер і Стен Урис вирішують об'єднатися в «Клуб Невдах» та самостійно вистежити і знищити створіння, яке вони називають Воно. Окрім монстра, «Невдах» тероризують місцеві хулігани на чолі з Генрі Бауерсом. Одного з друзів Генрі схопив монстр, тіло якого автор описує за допомогою ряду лінгвостилістичних засобів для передачі емоції страху:

Moss had grown over the warped xylophone of Victor's ribcage and over the eagle on the buckle of his garrison belt [11, с. 1112]. – На грудній клітці Віктора, мов на покрученому ксилофоні, розрісся мох, і його мацаки обплели орла на пряжці його військового ремня [3, с. 1114].

За допомогою простої іменникової метафори, автор створює у свідомості читача страхітливий образ мерця, провівши асоціацію ксилофона з ребрами Віктора. Порівнювані іменники відносяться до **різних семантичних полів** – словосполучення «грудна клітка» належить до семантичного поля «анатомія людини», а слово «ксилофон» – до семантичного поля «музичні інструменти», саме завдяки такому розширенню семантичного простору контексту досягається високий ступінь експресії. Зауважимо, що чим менш «близькими» вважаються семантичні поля, тим яскравіше постає образ персонажа. З цього прикладу ми бачимо, як автор, використовуючи просту метафору, створює пронизану жахом та тривогою атмосферу.

Наведемо приклад застосування автором лінгвостилістичного засобу на фонетичному рівні – **графон**, задля здобуття гумористичного ефекту. Монстр, перевтілюючись у клоуна Пеннівайза, навмисно спотворює слова, щоб привертати увагу дівчатам та завоювати їхню довіру. Кумедна вимова забавляє хлопчиків та дівчаток, і вони з легкістю вступають в діалог з монстром, який, користуючись моментом, пожирає їх. Розглянемо приклад, де Воно знайомиться зі своєю жертвою, хлопчиком по імені Джордж та свідомо перекидає слово *correct*, яке в українському варіанті перекладене, як *Правильно?*:

And now we know each other. I'm not a stranger to you, and you're not a stranger to me. Kee-rect? [11, с. 12]. – Ну от, тепер ми одне одного знаємо. Я для тебе більше не незнайомец, а ти не незнайомец для мене. Правильно? [3, с. 14].

За допомогою графона відображаються індивідуальні особливості мови персонажа, що сприяє створенню яскравого образу комічної мови клоуна, яка протиставляється страшним намірам лихого монстра. Такі протиставлення відіграють значну роль у створенні картини страху в художньому творі.

Далі у творі, автор використовує стилістичні засоби на синтаксичному рівні для створення портретної характеристики монстра Воно:

What now? Go back and tell Bill he couldn't get the box of paraffin because the power was out and he was afraid that something might get him as he stood on the cellar stairs, something that wasn't a Commie or a mass murderer but a creature much worse than either? That it would simply slither part of its rotted self up between the stair risers and grab his ankle? That would go over big, wouldn't it? [11, с. 5]. – І що тепер? Вертатися й казати Біллу, що він не може дістати коробку з парафіном, бо нема електрики, а він боїться, що, коли він ступить на підвальні сходи, щось може його вхопити, щось таке, яке не є ні коммі, ні масовим убивцею, а якесь створіння, набагато гірше за тих обох? Що воно просто прослизне частиною себе крізь прогалини між сходами та вхопить його за щиколотку? Це вже було б занадто, хіба не так? [3, с. 7].

У цьому прикладі спостерігаємо як нагнітається атмосфера страху та напруги, коли головний герой роману Біллі, наляканий жахливим монстром, веде сам із собою діалог, задаючи безліч риторичних питань підряд. У перекладі українською мовою синтаксичний прийом збережено завдяки **синтаксичному уподібненню**. Також Кінг використовує метафору – *slither part of its rotted self up*, описуючи тіло монстра як гнилу частину його самого. Цей прийом викликає у читача почуття відрази до створіння, що посилює емоції тривоги та страху. Однак в українському перекладі *прослизне частиною себе* прикметник *rotted* опускається. Зауважимо, що це значно послаблює емоції, які мав би викликати у читачів вищезгаданий прийом.

Розглянемо приклад, де автор, складаючи психологічний портрет героя, зображує емоції хлопчика на контрасті:

His fear was already gone; it had slipped away from him as easily as a nightmare slips away from a man who awakes, cold-skinned and gasping, from its grip; who feels his body and stares at his surroundings to make sure that none of it ever happened and who then begins at once to forget it. Half is gone by the time his feet hit the floor; three-quarters of it by the time he emerges from the shower and begins to towel off; all of it by the time he finishes his breakfast. All gone ... until the next time, when, in the grip of the nightmare, all fears will be remembered [11, с. 7]. – Страх із хлопчика вже пішов геть; він сплив з нього так само легко, як спливає кошмар з людини, яка похололою, хапаючи ротом повітря, прокинулася з його лабетів, яка відчуває власне тіло й тупиться очима на оточуючі її речі, аби впевнитись, що нічого того насправді не відбувалося, і яка відразу ж починає забувати свій сон. Половина того сновидіння спливає, коли її ступні торкаються підлоги, три чверті, коли вона виходить із душу й починає витиратися рушником; весь – коли вона закінчує снідати. Усе пощезає... до наступного разу, коли, знов у лабетах кошмару, усі ті страхи згадуються знов [3, с. 9].

У цьому прикладі простежуємо, що С. Кінг застосовує лінгвостилістичні засоби на різних рівнях мови. Спостерігаємо використання стилістичного засобу порівняння *as easily as a nightmare*, з допомогою якого автор описує зміни емоцій героя з переляку на полегшення. Страх покинув хлопця так само, як поганий сон покидає людину з настанням ранку. В українській версії перекладач влучно використав **калькування так само легко, як спливає кошмар**, завдяки чому повністю зберігається прагматичний потенціал. Далі Кінг описує як почуввається людина, яка щойно прокинулася від кошмару, використовуючи ониматопею *gasp*, що імітує звук різкого зітхання. Автор перекладу відтворив цей прийом за допомогою **конкретизації значення хапаючи ротом повітря** для досягнення акустичного ефекту. Це допомагає читачу детальніше зрозуміти емоційний стан героя, який переживає страх.

У вищезгаданому прикладі, С. Кінг, окрім стилістичних засобів лексичного рівня, звертається до засобів на синтаксичному рівні мовної структури. Простежуємо використання автором

повтору *by the time*, який у перекладі відтворюється за допомогою цілісного перетворення значення *коли* та зберігається завдяки синтаксичному уподібненню.

Самобутність стилю С. Кінга виражається у використанні **контрасту**, з допомогою якого відбувається наростання напруги та страху. Спостерігаємо, своєрідну «гру» з читачем, спочатку автор описує як страх поступово відступає і врешті-решт покидає героя, а потім ще раз різко згадує про цю емоцію, яка неминуче і безповоротно знову настигне нашого персонажа *All gone ... until the next time*. У перекладі використали **калькування Усе пощезає... до наступного разу**, завдяки чому був збережений контраст, а також передана самобутність стилю написання автора.

Проаналізувавши англійський роман Стівена Кінга «Воно» та його український переклад, робимо висновок, що вербалізація емоцій, зокрема таких як страх, тривоги та відрази, відбувається за допомогою лінгвостилістичних засобів, завдяки яким відбувається інтенсифікації нарративного інтересу. Книга наповнена специфічною містиккою і таємничістю, а заплутаність сюжету і ускладнена події зумовлюють ефект напруги та тримають читача в постійному відчутті небезпеки, що разом створює образну палітру, релевантну досліджуваному жанру літератури жахів. На фонетичному рівні спостерігаємо використання таких лінгвостилістичних засобів як графон та ониматопея, а на синтаксичному мовному рівні автор роману використовує повтори, апосіопези та риторичні питання.

При створенні портретів та образів героїв, С. Кінг застосовує метафори, епітети, оксиморони та порівняння. Автор перекладу часто вдається до трансформацій конкретизації, додавання та описового перекладу задля стилістичного підсилення образів персонажів, а для послаблення використовує опущення. Також в процесі перекладу був застосований прийом добору стилістичних відповідників за допомогою синтаксичного уподібнення, функціонального відповідника та калькування.

Висновки. Детальне вивчення художнього нарративу та наративності загалом розпочалося завдяки Р. Барту. За допомогою нарративної стратегії наратор (оповідач) реалізовує свій авторський задум та конструює і кодує певний тип оповідної реальності, тим самим створює лінійний (лінійний) або нелінійний (не лінійний) художній нарратив. Проаналізувавши у дослідженні визначення понять «напруга», «напруженість» та «напруження», дійшли до висновку, що вищезгадані поняття, ні в якому разі, не можна ототожнювати.

Аналіз хронотопних маркерів нарративної напруги в оригіналі та перекладі роману Стівена Кінга «Воно», показує, що жанротвірними ознаками літератури жахів є наявність лінгвостилістичних засобів, завдяки яким автор створює нарративну напругу в тексті. Отже, першочерговим завданням письменників та авторів перекладу полягає у створенні відповідної атмосфери страху та нарративної напруги у творі, за допомогою нарративної стратегії, нарративного коду, художнього нарративу та специфічних лінгвостилістичних засобів.

Список літератури:

1. Андреева К. А. Грамматика и поэтика нарратива в русском и английском языках : дис. ... канд. філ. наук : 10.02.20. Тюмень, 1998. 221 с.
2. Качуровський І. В. Готична література та її жанри. *Сучасність*. 2002. № 5. С. 59–67.
3. King S. Воно / пер. з англ. О. Красюк, С. Крикун, А. Рогоза. Харків : Клуб сімейного дозвілля, 2015. 1344 с.
4. Лещенко Г. В. Категорія напруженості в англomовному гостросюжетному оповіданні: лінгвокогнітивний аспект : дис. ... канд. філ. наук : 10.02.04. Харків, 2018. 457 с.
5. Мацевко-Бекерська Л. В. Своєрідність нарративної історії в українській малій прозі кінця XIX – початку XX століть. *Слово і Час*. 2009. С. 67–74.
6. Савчук Р. І. Теорія художнього нарративу в контексті когнітивно-семіотичної інтерпретації французького прозового тексту. *Science and Education a New Dimension*. 2017. № 124. С. 65–68.
7. Степанов Ю. С. Язык и метод. К современной философии языка. Москва, 1998. 784 с.
8. Татару Л. В. Точка зрения и ритм нарративного текста (на материале произведений Дж. Джойса и В. Вулф) : автореф. дисс. ... доктора филол. наук : 10.02.19. Саратов, 2009. 419 с.
9. Эко У. Шесть прогулок в литературных лесах. Санкт-Петербург : Симпозиум, 2002. 288 с.
10. Barthes R. Introduction à l'analyse structurale des récits. *Communications*. 1966. № 8. P. 1–27.
11. King S. It. New York : Viking Press, 1986. 1138 p.
12. Prince G. A Dictionary of Narratology. Lincoln and London : University of Nebraska Press, 1987. 118 p.

References:

1. Andreeva K. A. (1998) Grammatika i poetika narrativa v russkom i anglijskom yazykah [Grammar and poetics of narrative in Russian and English] (PhD Thesis), Tyumen: Tyumen State University.
2. Kachurovskiy I. (2002) Gotychna literatura ta yii zhanry [Gothic literature and its genres]. *Suchasnist*, no. 5.
3. King S. pereklad z angl. Krasiuk O., Krykun S., Rohoza A. (2015), Vono [It]. Kharkiv: Klub simeinoho dozvillia. (in Ukrainian)
4. Leshchenko G. V. (2018) Katehoriia napruzhenosti v anhlomovnomu hostrosiuzhetnomu opovidanni: lnhvokohnityvnyi aspekt [The category of tension in the English-language action story: the linguistic-cognitive aspect] (PhD Thesis), Kharkiv: National University of Kharkiv.
5. Macevko-Bekerska L. (2009) Svoieridnist naratyvnoi istorii v ukrainskii malii prozi kintsia XIX – pochatku XX stolit [Peculiarity of narrative history in Ukrainian short prose of the end of the XIX – beginning of the XX centuries]. *Slovo i Chas*, pp. 67–74.
6. Savchuk P. (2017) Teoriia khudozhnoho naratyvu v konteksti kohnityvno-semiotychnoi interpretatsii frantsuzkoho prozovoho tekstu [Theory of artistic narrative in the context of cognitive-semiotic interpretation of French prose text]. *Science and Education a New Dimension*, no. 124, pp. 65–68.
7. Stepanov Yu. S. (1998) Yazyk i metod. K sovremennoj filosofii yazyka [Language and method. Towards modern language philosophy]. Moscow: Izdatel'skij dom "YASK". (in Russian)
8. Tataru L. V. (2009) Tochka zreniya i ritm narrativnogo teksta (na materiale proizvedenij Dzh. Dzhojsa i V. Vulf) [The Narrative Text Point of View and Rhythm (on the material of D. Joyce and V. Woolf works of literature)] (PhD Thesis), Saratov: National Research Saratov State University.
9. Eko U. (2002) Shest' progulok v literaturnyh lesah [Six Walks in the Fictional Woods]. Saint Petersburg: Simposium. (in Russian)
10. Barthes R. (1966) Introduction à l'analyse structurale des récits [Introduction to structural analysis of narratives]. *Communications*, no. 8, pp. 1–27.
11. King S. (1986) It. New York: Viking Press.
12. Prince G. A. (1987) Dictionary of Narratology. Lincoln and London: University of Nebraska Press.